

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	1/7
Utarbeidet:	2004-09-02	Printdato:	2004-09-02
Produktnr.:	M1231021	SDS-ID:	N/4.0

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

<u>Produktnavn:</u>	DP-SPRAY	<u>PRN-nr.</u>	Ennå ikke tildelt
<u>Anvendelse:</u>	Slipe- og polermiddel til materialografiske preparater	<u>Emballasjestørrelse:</u>	150 ml
<u>Leverandør:</u>	Struers A/S Pederstrupvej 84 DK-2750 Ballerup Tel: +45 44 600 800		

2. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

Produktet inneholder: organiske løsningsmidler, slipemiddel og drivmiddel.

%:	CAS-nummer:	EF nr.:	Kjemisk navn:	Fareklassifisering:	Anm.:
30-50	106-97-8	203-448-7	butan	F+;R12	
5-15	74-98-6	200-827-9	propan	F+;R12	
30-50	64-17-5	200-578-6	etanol	F;R11	
1-5	67-63-0	200-661-7	propan-2-ol	F;R11 Xi;R36 R67	
<3	7782-40-3	231-953-2	Diamant	-	

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Produktet er klassifisert i henhold til gjeldende lovgivning: F+; R12

Fysiske og kjemiske farer: Produktet er ekstremt brannfarlig, og det kan allerede ved romtemperatur dannes eksplosive damp/luftblandinger.

Skadevirkninger på mennesker: Kan irritere øynene og huden. Sprøytetåke kan irritere luftveiene.

Skadevirkninger på miljøet: Produktet inneholder et stoff som kan medvirke til fotokjemisk ozondannelse.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	2/7
Utarbeidet:	2004-09-02	Printdato:	2004.09.02
Produktnr.:	M1231021	SDS-ID:	N/4.0

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Brannskader: Skyll straks med vann. Fjern under skyllingen klær som ikke er fastbrent. Tilkall ambulanse. Fortsett skyllingen under transport til sykehus.

Innånding: Personen bringes ut i frisk luft og holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Transporter til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.

Hudkontakt: Ta av tilsølte klær og skyll huden grundig med vann.

Øyekontakt: Skyll straks med rikelige mengder vann i opp til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved fortsatt irritasjon fortsettes skylling under transport til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.

Inntak/svelging: Skyll straks munnen og drikk rikelige mengder vann. Hold personen under oppsyn. Ved ubehag transporteres personen til sykehus og ta med sikkerhetsdatabladet. Fremkall ikke brekning.

5. TILTAK VED BRANNSLUKNING

Brannsløkkingsmidler: Ved brannsløkking benyttes alkoholresistent skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke. Beholdere som er utsatt for varme, avkjøles med vann og fjernes fra brannstedet dersom dette kan skje uten fare.

Særlige farer: Produktet er ekstremt brannfarlig, og det kan allerede ved romtemperatur dannes eksplosive damp/luftblandinger. Aerosolbeholdere kan eksplodere ved oppvarming på grunn av overtrykk.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Personlige sikkerhetstiltak: Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Unngå innånding av damper og aerosoler og kontakt med hud og øyne. Hvis du ønsker mer informasjon om personlig beskyttelse, kan du se punkt 8.

Miljøbeskyttelsestiltak: Unngå utslipp i jord og vannløp.

Metoder til opprydning: Større mengder må ikke skylles ned i avløp, men samles opp med absorberende materiale. Bruk ikke sagflis eller annet brennbart materiale. Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se punkt 13.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	3/ 7
Utarbeidet:	2004-09-02	Printdato:	2004.09.02
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/4.0

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Håndtering: Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Følg yrkeshygienisk praksis.

Tekniske tiltak: Røyking og bruk av åpen ild og andre tennekilder forbudt.

Tekniske forskrifter: Mekanisk ventilasjon kan være påkrevet.

Tekniske forskrifter for oppbevaring: Følg reglene for brannfarlige væsker. Større mengder og lagerbeholdninger skal oppbevares i henhold til nasjonal forskrifter om oppbevaring av brannfarlige væsker. Fareklasse: A (*)

Oppbevaringsbetingelser Oppbevares på et kjølig og godt ventilert sted. Unngå kontakt med oksiderende stoffer.
:

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Tekniske tiltak: Det skal være effektiv ventilasjon. Normene skal overholdes, og faren for innånding av damper og sprøytetåke skal gjøres minst mulig. Det skal være lett tilgang til vann eller nøddusj.

<u>Kjemisk navn:</u>	<u>Grenseverdier:</u>	<u>Type:</u>	<u>Anm.:</u>	<u>Referanser:</u>
Butan	250 ppm 600 mg/m ³	-	-	Adm.Norm
Propan	500 ppm 900 mg/m ³	-	-	Adm.Norm
Etanol	500 ppm 950 mg/m ³	-	-	Adm.Norm
2-Propanol	100 ppm 245 mg/m ³	-	-	Adm.Norm

Personlig verneutstyr: Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

Åndedrettsvern: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type A2.

Håndvern: Best egnet er nitrilhansker, men væsken kan trenge gjennom hanskene. Skift derfor hansker ofte. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.

Øyevern: Ved risiko for sprut: Bruk ansiktsskjerm.

Hudvern: Ingen spesielle forholdsregler.

Kontrolltiltak for miljøeksponering: Krav om kontroll av luftforurensning.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	4/ 7
Utarbeidet:	2004-09-02	Printdato:	2004.09.02
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/4.0

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Utseende:	aerosol
Lukt:	lukt av alkohol
pH:	ikke opplyst
Kokepunkt:	ikke opplyst
Flammepunkt:	13°C
Eksplorative egenskaper:	3.3-19 vol%
Relativ tetthet:	ikke opplyst
Løselighet:	Blandbar med vann.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

<u>Stabilitet:</u>	Stabil under normale temperaturforhold.
<u>Tilstander/materialer som skal unngås:</u>	Aerosolbeholderen må ikke utsettes for høye temperaturer eller direkte sollys. Unngå kontakt med oksiderende stoffer.
<u>Farlige spaltningsprodukter:</u>	Ingen spesielle forholdsregler.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

<u>Innånding:</u>	Damper og sprøytetåke kan irritere luftveiene og forårsake halsirritasjon og hoste. Damp virker sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme.
<u>Hudkontakt:</u>	Langvarig kontakt kan forårsake rødhet og irritasjon.
<u>Øyekontakt:</u>	Sprut kan medføre irritasjon.
<u>Inntak/svelging:</u>	Kan virke irriterende og forårsake utilpasshet.
<u>Konkrete virkninger:</u>	Hyppig innånding av selv lave konsentrasjoner kan gi irritabilitet, tretthet og hukommelsessvikt og etter hvert varige skader på nervesystemet, inkl. hjernen.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	5/7
Utarbeidet:	2004-09-02	Printdato:	2004.09.02
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/4.0

12. MILJØOPPLYSNINGER

<u>Mobilitet:</u>	Produktet er blandbart med vann. Kan spres i vannsystemer. Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som fordampes lett fra alle overflater.
<u>Nedbrytbarhet:</u>	Produktet er lett bionedbrytbar.
<u>Økotoxisitet:</u>	Produktet inneholder et stoff som kan medvirke til fotokjemisk ozondannelse.
<u>Bioakkumulerings- potensial:</u>	Data om bioakkumulasjon er ikke tilgjengelig.
<u>Andre skadevirkninger:</u>	Ingen kjente.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Avfall og rester fjernes/deponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter. Avfall klassifisert som spesialavfall.

<u>Avfall i form av rester:</u>	EAK-kode: 12 01 99
<u>Forurensset emballasje:</u>	EAK-kode: 15 01 10

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

<u>UN-nummer:</u>	1950
<u>Proper shipping name:</u>	AEROSOLS
<u>Sjø (IMDG):</u>	
Class:	2.1
PG:	-
MP:	No
EmS:	F-D , S-U
MFAG:	1
<u>Innenlandske vannveier:</u>	Skal håndteres lokalt.
<u>Luft (ICAO/IATA):</u>	
Class:	2.1
PG:	-
<u>Land (RID/ADR):</u>	
Klasse:	2
Emballasjegruppe	-
Fareseddel for primærfare	2.1
Fareseddel for tilleggssrisiko	-

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	6/ 7
Utarbeidet:	2004-09-02	Printdato:	2004.09.02
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/4.0

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faremerking:

Ekstremt
brannfarlig

R12	Ekstremt brannfarlig.
S23	Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
S35	Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte.
S51	Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Norske særregler:

Personer under 18 år må som hovedregel ikke arbeide med dette produktet.

Nasjonal lovgivning:

Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier. Fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet 16. juli 2002.

Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier (Databladsforskriften) av 19. desember 1997 nr. 1323 med seneste endring av 16. juli 2002 nr. 1140.

Forskrift av 30. april 1998 nr. 0551 om arbeid av barn og ungdom med endringer av 1. januar 2003.

Arbeidstilsynets bestillingsnr. 361: "Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2001".

Forskrift av 10. juli 2002 om endring av forskrift av 1. mars 1996 nr. 229 om aerosolbeholdere fastsatt av Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven), 2002-06-14 nr. 20.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 1.6 2004 nr. 930.

Kommisjonsdirektiv 91/155/EØF sist endret ved kommisjonsdirektiv 2001/58/EF (sikkerhetsdatablader) i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF og rådsdirektiv 67/548/EØF.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	7/7
Utarbeidet:	2004-09-02	Printdato:	2004.09.02
Produktnr.:	M1231021	SDS-ID:	N/4.0

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Brukeren skal være instruert i arbeidets utførelse og kjenne innholdet av dette sikkerhetsdatabladet.

Følgende punkter inneholder revisjoner eller nye opplysninger: 1, 7.

(*) viser til endringer i forhold til forrige utgave.

Godkjent av DTC.

Ordlyd av risikosestninger:

R11	Meget brannfarlig.
R12	Ekstremt brannfarlig.
R36	Irriterer øynene.
R67	Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i DTC's besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.

Utarbeidet av DANSK TOKSIKOLOGI CENTER, Kogle Allé 2, DK-2970 Hørsholm, Danmark. Telefon +45 45 76 20 55, Telefaks +45 45 76 24 55